

OPENBARE LEZINGEN EN WERKZAAMHEDEN DER AFDELINGEN

1996-1997

De plechtige openingszitting van het academiejaar 1996-1997 greep plaats op 30 november 1996 in de Trouwzaal van het Antwerpse stadhuis. Professor emer. Jacques Putzéys sprak de gelegenheidsrede uit, getiteld: Zeerecht: staatsrecht of handelaarsrecht.

De jaarlijkse Algemene Vergadering had plaats op 2 juli 1997 op de zetel van het Havenbedrijf Antwerpen. De vergadering keurde de hierna vermelde aanstellingen tot geassocieerd lid goed: HH. Paul-Emile Carême, Dr. Jacques Putzeys en Jacques Van Damme ir. Professor Dr. Jacques Charlier werd tot actief lid gepromoveerd. Aansluitend op de jaarvergadering hield Mr. David Proctor, MA, DIC, Dip. Ed., voormalig conservator van de afdeling Gedrukte Werken en Manuscripten van het National Maritime Museum te Greenwich (Groot-Brittannië) een lezing, getiteld: Music of the Sea. The Story of how the needs of seafarers for music was met c. 600 - 1900 A.D. De voordracht werd met muziek omlijst en met diaprojecties toegevoegd.

Op 16 augustus 1997 werd het vertrek in 1897 van de *Belgica* vanuit Antwerpen herdacht met een viering waaraan de Marine Academie werd geassocieerd. Een delegatie voer op het oceanografisch onderzoeksschip *A962 Belgica* het Pools onderzoeksschip *ORP Arctowski* tegemoet om het naar Antwerpen te escorteren. Aan boord van het Pools marineschip bevonden zich een internationaal team Poolvorsers en een delegatie van de Poolse Academie van Wetenschappen, die feestelijk naar het Antwerpse stadhuis werden begeleid. In de Trouwzaal vond een stemmige en druk bijgewoonde academische zitting plaats, onder het voorzitterschap van Gaston baron de Gerlache de Gomery, en waarop o.a. professor C. Koninckx, voorzitter van de Academie, de wetenschappelijke belangstelling voor Antarctica-onderzoek binnen de Academie in de verf zette.

De Raad van Bestuur vergaderde op 23 september 1996, en op 13 januari, 5 juni en 22 oktober 1997.

Tijdens het academiejaar werd naar aanleiding van de problematiek rond de toekomst van het Nationaal Scheepvaartmuseum te Antwerpen een werkgroep opgericht o.l.v. Jack Aloy. De werkgroep, die met vertegenwoordigers van de vereniging Vrienden van het Nationaal Scheepvaartmuseum vergaderde, trachtte klarheid te krijgen over de toekomstplannen met betrekking tot het museum en het ad hoc beleid van de Stad Antwerpen. De werkgroep werkte voorstellen uit en formuleerde een toekomstvisie voor het museum om die aan het Stadsbestuur voor te leggen.

De Marine Academie nam deel aan de viering van 100 Jaar 'Commission Maritime Internationale' (CMI), georganiseerd in de Bourlaschouwburg te Antwerpen op 9 juni 1997, in aanwezigheid van Z.K.H. Prins Filip.

Afdeling Scheepvaartgeschiedenis & -Archeologie

Op 7 oktober 1996 hield Jack Aloy, Dr. jur., actief lid van de Academie en afdelingsvoorzitter (Zee- & Binnenvaartrecht & Economie) een lezing met als titel: Het scheepsjournaal van de kanonneerboot nr. 31 (augustus 1811).

Op 16 december 1996 hield lic. Sabine De Hauwere een lezing gewijd aan: De chirurgijns van de Oostendse Oost-Indiëvaarders (1715-1732).

Op 27 oktober 1997 gaf lic. E. Smissaert, bibliothecaris van de Stadsbibliotheek te Oostende, een voordracht gewijd aan het koninklijk jacht *Alberta* van koning Leopold II.

Afdeling Zee- & Binnenvaartrecht & Economie

Alle hierna volgende lezingen van de afdeling gingen door in het Alpheusdal te Berchem.

Op 9 oktober 1996 hield Paul-Emile Carême, bestuurder en directeur-generaal van het Verbond der Behandelaars van Goederen te Antwerpen, een lezing, getiteld: De naties - Zeven eeuwen aanwezigheid in de haven van Antwerpen.

Op 28 november 1996 hield professor Jacques Charlier, hoogleraar aan de UCL en geassocieerd lid, een lezing met als titel: Les tendances récentes du marché des croisières maritimes.

Op 15 januari 1997 gaf kapt. I.o. R. Babusiaux een voordracht met als titel: La Piraterie face à la convention sur le droit de la mer mise en vigueur à partir de novembre 1994.

Op 27 februari 1997 belichtte lic. Honoré Paelinck, actief lid, De nieuwste veranderingen in de exploitatie van containerschepen en de daaruit nodige aanpassingen in de havens van Europa en Azië.

Afdeling Zeevaartkunde, Oceanografie, Hydrografie & Meteorologie

Op 14 mei 1997 gaf Jacques Van Damme ir. een lezing, getiteld: Een Arsenius' astrolabium van 1566: een unicum.

Op 19 november 1997 hield korvetkapitein R. Cardyn een lezing over Electronische Zeekaarten.

Beide lezingen gingen door in de Mercatorzaal van de Hogere Zeevaartschool.

1997-1998

De plechtige opening van het academiejaar 1997-1998 greep plaats op 29 november 1997 in het auditorium op de zetel van het Havenbedrijf Antwerpen. De gelegenheidstoespraak werd gehouden door Dr. ir. Georges Pichot, directeur van de Beheerseenheid van het Mathematisch Model Noordzee en was getiteld: De Noordzee in vergelijkingen - La Mer du Nord en équations.

De jaarlijkse Algemene Vergadering vond plaats op 28 september 1998 op de zetel van de Marine Academie in het Steen. Op de vergadering werden de volgende aanstellingen en promoties goedgekeurd: werden als geassocieerd lid opgenomen kapt.l.o. Arnold Claus, kapt.l.o. Frans-Jozef De Lannoy en korvetkapitein b.d. Frans Van den Haute. Werden tot werkend lid gepromoveerd: lic. ridder Suykens en Walter Van Glabbeek, commissaris van de Academie. Mr David Proctor werd opgenomen als buitenlands lid.

Werden in de Raad van Bestuur verkozen: Dr. Karel Degryse en lic. Honoré Paelinck.

De Raad van Bestuur vergaderde op 20 april, 25 mei, 9 en 16 november 1998.

De Marine Academie werd geassocieerd aan de 'Staten-Generaal der verenigingen met een maritieme roeping', op 13 maart 1998 in de Club Prins Albert te Brussel, een initiatief dat van de Marine uitging.

Afdeling Scheepvaartgeschiedenis & -Archeologie

Op 19 januari 1998 hield Jules van Beylen, werkend lid en maritiem historicus een lezing gewijd aan: Henri Seghers (1848-1919); een ooggetuige van het vertrek (1897) en de aankomst (1899) van de *Belgica*.

Op 8 juni 1998 gaf lic. B. Van den Hertem een voordracht, getiteld: De vorming van de Belgische economische infrastructuur in de 19de eeuw: de binnenscheepvaart.

Afdeling Zee- & Binnenvaartrecht & Economie

Op 28 januari 1998 hield kapt. l.o. Arnold Claus, lic. Nautische Wetenschappen, lid van de Centrale commissie van Lloyd's Register of Shipping, een lezing met als titel: Fraudes en andere anomalieën in het scheepvaartbedrijf.

Op 18 februari 1998 gaf kapt. l.o. Frans-Jozef De Lannoy, havenkapitein, een lezing gewijd aan: De opdracht en werking van de havenkapiteindiensten in de haven van Antwerpen.

Op 21 oktober 1998 sprak Prof. Dr. Hubert Libert, actief lid, over: De Boycot van schepen. Een vraagstelling naar de juridische geoorlooftheid ervan op basis van geldend internationaal en nationaal recht. Een onderzoek naar juridische mogelijkheden om sociale wantoestanden in de koopvaardij rechtsgeldig te helen.

De drie hogervermelde voordrachten grepen plaats in het Alpheusdal te Berchem.

Op 18 november 1998 organiseerde de afdeling in het auditorium van de Generale Bank te Antwerpen (Wapper) een talrijk bijgewoond colloquium gewijd aan Shortsea, een alternatief voor de congestie van het wegvervoer. Afdelingsvoorzitter Jack Aloy trad op als colloquiumvoorzitter. Organisator was de afdelingssecretaris Jean Baek. Verleenden hun medewerking H. Paelinck, werkend lid, Ludo Cami, Line Manager ACSA 92, Leo Werkers, raadgever in scheepvaartpolitiek bij de Belgische Redersvereniging, Etienne Dyckmans, afgevaardigd beheerder Portlink en kapt. l.o. W. Gysels, die als moderator optrad.

1998-1999

Het academiejaar 1998-1999 werd plechtig ingeleid op 28 november 1998 in de Trouwzaal van het Antwerpse Stadhuis. Professor Dr. Willy Winkelmans (RUCA), voorzitter van de Vlaamse Havencommissie, hield de academische openingsrede, getiteld: De Belgische havenproblematiek in bredere context.

De jaarlijkse Algemene Vergadering had plaats op 14 juni 1999 in de aula van de Hogere Zeevaartschool te Antwerpen. Bij die gelegenheid werden kapt. l.o. Walter Gysels en Prof. Dr. Willy Winkelmans als geassocieerde leden opgenomen in de Academie. Professor Dr. Hubert Libert en Luc Van Coolput, commissaris, werden tot actieve leden gepromoveerd. Professor H. Libert werd tot lid van de Raad van Bestuur verkozen.

Aansluitend op de algemene vergadering, hield Professor Dr. Jaap Bruijn, gewoon hoogleraar aan de Faculteit der Letteren van de Rijksuniversiteit Leiden en vermaard maritiem historicus, een lezing, getiteld: Studeren en publiceren over de maritieme geschiedenis der Lage Landen (1600-2000).

Na een jarenlange doeltreffende en zeer gewaardeerde inzet, hebben Jack Aloy en Jean Baek, voorzitter en resp. secretaris van de Afdeling Zee- & Binnenvaartrecht & Economie de wens uitgedrukt om binnen hun afdeling afgelost te worden. Na een regelmatige verkiezingsprocedure binnen de afdeling, hebben lic. Honoré Paelinck als voorzitter en Prof. Dr. Hubert Libert als secretaris de fakkel overgenomen.

De Raad van Bestuur vergaderde op 1 maart, 3 mei en 8 november 1999.

Afdeling Scheepvaartgeschiedenis & -Archeologie

Op 25 januari 1999 werden twee maritiem-historische projecten voorgesteld. Luc Van Coolput, commissaris, sprak over De Belgische koopvaardijvloot 1830-1880 (700 stoom- en zeilschepen), waarna Dr. Gustaaf Asaert, afdelingsvoorzitter, het woord nam en een voordracht hield, getiteld: De vlag met de hand. Antwerpens scheepvaart in de Gouden Eeuw.

Afdeling Zee- & Binnenvaartrecht & Economie

Op 28 oktober 1999 was Dhr. Diego Teurelinx, adviseur bij het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen en directeur APEC, uitgenodigd om een lezing te geven over: Havencompetitie: realiteit en mythe.

De vergadering ging door in het Alpheusdal te Berchem.

Afdeling Zeevaartkunde, Oceanografie, Hydrografie & Meteorologie

Op 28 april 1999 hield kapt. l.o. lic. Albert Westerlinck, afdelingsvoorzitter, een voordracht, getiteld: Georges Lecointe en de navigatie aan boord van de *Belgica*.

De vergadering had plaats in het auditorium van de Hogere Zeevaartschool.

Afdeling Scheepsbouw, Scheepstechniek & Waterbouwkunde

Op 25 maart 1999 hield kapt. l.o. Dirk Vernaeve, geassocieerd lid en afdelings-

secretaris, een voordracht gewijd aan Enigma: het haveninformatiesysteem (haven van Gent). De lezing had plaats op de havenkapiteindienst van de haven van Gent. Op de vergadering volgde een excursie door de haven en het kanaal Gent-Terneuzen aan boord van de *Artevelde*.

1999-2000

Het academiejaar 1999-2000 werd bijzonder plechtig geopend op 27 november 1999 in de Trouwzaal van het Stadhuis van Antwerpen. Z.K.H. Prins Laurent, Prins van België, fregatkapitein en voorzitter van het Koninklijk Instituut voor het Duurzame Beheer van de Natuurlijke Rijkdommen en de Bevordering van Schone Technologie (KINT), hield de academische openingsrede, getiteld: Petroleum en de Noordzee: onverenigbaar? Mevrouw Magda Aelvoet, federaal minister voor Consumentzaken, Volksgezondheid & Leefmilieu, woonde de plechtigheid bij, naast de Gouverneur van de Provincie, Camille Paulus, Mevrouw Leona Detiège, burgemeester van Antwerpen, en tal van burgerlijke en militaire hoogwaardigheidsbekleders van provincie en stad, van de magistratuur en van de Marine.

De jaarlijkse Algemene Vergadering vond plaats op 16 mei 2000 op de zetel van de Academie. Op voorstel van de Raad van Bestuur en met de goedkeuring van het Hof werd het erelidmaatschap van Z.K.H. Prins Laurent, Prins van België, fregatkapitein en voorzitter van het Koninklijk Instituut voor het Duurzame Beheer van de Natuurlijke Rijkdommen en de Bevordering van Schone Technologie (KINT), éénparig goedgekeurd.

Professor emer. Guy De Moor, kapt. i.o. Chris Lefevere, de heer Diego Tuerlinckx en Dr. Philippe Van Gestel werden als geassocieerde leden in de Academie opgenomen. Divisiadmiraal Michel Verhulst ir. werd tot actief lid gepromoveerd.

Professor Dr. Jaap Bruijn werd verkozen tot buitenlands lid.

Aansluitend op de Algemene Vergadering werd een delegatie van de Franse Académie de Marine (Parijs) op de zetel van de Academie ontvangen. Professor Dr. Christian Koninckx, voorzitter, verwelkomde de delegatie en gaf een uiteenzetting over het ontstaan en de werking van de Koninklijke Belgische Marine Academie. Hij liet niet na het parallellisme met de Franse academie in de verf te zetten, terwijl hij verwees naar de talrijke leden die in beide academies zetelden. Hierop nam de voorzitter van de Académie de Marine, René Bloch, ingénieur général du Génie maritime, het woord en schetste de historiek en de werking van zijn academie. Een korte receptie werd aan de Franse delegatie aangeboden, wa-

rna een rondleiding volgde in het Nationaal Scheepvaartmuseum.

Beide academies werden later op de avond voor een uitgebreide receptie ontvangen door de consul-generaal van Frankrijk en Mevrouw Jacques Demorand op de residentie te Antwerpen.

Op 17 mei 2000 werd de Raad van Bestuur van de Marine Academie en de Franse delegatie van de Académie de Marine door baron Delwaide, Schepen van de Haven, ontvangen op het Havenhuis van de Haven van Antwerpen. Na een inleiding over de werking en ontwikkeling van de haven werden nog toelichtingen verstrekt door Jan Burvenich, adjunct-directeur-generaal van de haven, die tijdens de bootreis door de haven nog bijkomende informatie verstrekte.

De Raad van Bestuur vergaderde op 7 februari, 10 april, 3 mei en 9 oktober 2000.

Afdeling Scheepvaartgeschiedenis & -Archeologie

Op 29 november 1999 hield Dr. Gustaaf Asaert, afdelingsvoorzitter, een lezing, getiteld: Buitenlieden onder Antwerpse vlag. Immigratie van vreemde zeelui in de metropool. 1559-1585.

Afdeling Zee- & Binnenvaartrecht & Economie

Op 26 januari 2000 gaf Philip Van Gestel, voorzitter van de Raad van Bestuur van de Noordnatie, een lezing gewijd aan het einde van het privé-initiatief in de havenoverslag.

Op 29 maart 2000 hield Professor emer. Yves van der Mensbrugge, actief lid, een lezing gewijd aan: De pleziervaart in het Belgische recht, het gemeenschapsrecht en het internationaal recht.

Op 23 mei 2000 gaf stafhouder Herman Lange, Dr. jur., maritiem advocaat, een voordracht, getiteld: Averij grosse... waarheen?

Deze lezingen vonden plaats in het Alpheusdal te Berchem.

Afdeling Zeevaartkunde, Oceanografie, Hydrografie & Meteorologie

Op 29 maart 2000 hield Professor emer. Guy De Moor (RUG) een lezing over: Zandwinning op het Belgisch continentaal plat: een bedreiging voor de stabiliteit van de vaarroutes?

De vergadering ging door in de aula van de Hogere Zeevaartschool te Antwerpen.

Afdeling Scheepsbouw, Scheepstechniek & Waterbouwkunde

Op 5 april 2000 gaf kapt. l.o. C. Lefevere, rivierloods en ondervoorzitter van het Koninklijk Belgisch Zeemanscollege, een lezing, getiteld: Evolutie van de belodsing op de Schelde ingevolge de gewijzigde nautische aspecten.

De vergadering vond plaats in de Mercatorzaal van de Hogere Zeevaartschool te Antwerpen.

Christian Koninckx